EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 2. 2016
C(2016) 755 final

OZNÁMENIE KOMISIE

z 12. 2. 2016

USMERŇOVACÍ DOKUMENT

K NARIADENIU EÚ O DREVE

USMERŇOVACÍ DOKUMENT

K NARIADENIU EÚ O DREVE[1]

ÚVOD

Komisia na základe nariadenia (EÚ) č. 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva[2] (nariadenie EÚ o dreve alebo ND) môže prijímať nelegislatívne opatrenia v záujme zabezpečenia jeho jednotného vykonávania. Doteraz prijala tieto opatrenia:

- delegované nariadenie, v ktorom sa špecifikujú požiadavky na uznanie monitorovacích organizácií a stanovuje postup udelenia a zrušenia takéhoto uznania[3] a
- vykonávacie nariadenie, v ktorom sa stanovujú podrobné pravidlá systému náležitej starostlivosti a povaha a frekvencia kontrol monitorovacích organizácií, ktoré majú vykonať príslušné orgány v členských štátoch.[4]

Na základe konzultácií so zúčastnenými stranami, odborníkmi z členských štátov a členmi Výboru pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) sa dospelo ku konsenzu, že určité aspekty nariadenia EÚ o dreve si vyžadujú objasnenie. Strany v konzultácii sa zhodli, že je potrebné zostaviť usmerňovací dokument zameraný na otázky týkajúce sa nariadenia EÚ o dreve a jeho nelegislatívnych aktov. Diskusia o usmerňovacom dokumente a jeho vypracovanie sa uskutočnili v spolupráci s výborom FLEGT.

Tento usmerňovací dokument nie je právne záväzný, jeho jediným účelom je poskytnúť informácie o určitých aspektoch nariadenia EÚ o dreve a dvoch nelegislatívnych aktov Komisie. Nenahrádza ani nedopĺňa žiadne z ustanovení nariadenia (EÚ) č. 995/2010, nariadenia Komisie (EÚ) č. 363/2012, ani nariadenia Komisie (EÚ) č. 607/2012, ani sa ním žiadne z týchto ustanovení, ktoré predstavujú uplatniteľný právny základ, nemení. Usmerňovací dokument by sa nemal posudzovať izolovane, nemal by sa používať ako „samostatná“ referencia, ale vždy len v spojitosti s právnymi predpismi.

Tento usmerňovací dokument však predstavuje užitočný referenčný materiál pre všetkých, ktorí musia dodržiavať ND, keďže sa v ňom objasňuje ťažko pochopiteľná časť legislatívneho textu. Môže poslúžiť aj ako príručka pre príslušné vnútroštátne orgány a orgány presadzovania práva pri vykonávaní a presadzovaní legislatívneho balíka ND.

Otázky, ktoré sú predmetom tohto dokumentu, sa určili počas konzultačného postupu pri zostavovaní dvoch nelegislatívnych aktov Komisie a po početných bilaterálnych stretnutiach so zainteresovanými stranami. Viac otázok možno doplniť, keď sa získa viac skúseností s uplatňovaním ND, pričom v takom prípade by sa dokument zodpovedajúcim spôsobom upravil.

1. VYMEDZENIE POJMU „UVÁDZANIE NA TRH“

Príslušné právne predpisy: ***ND - článok 2 – vymedzenie pojmov***

[1] Žiadna časť tohto usmerňovacieho dokumentu nenahrádza priame odkazy na opísané nástroje a Komisia odmieta akúkoľvek zodpovednosť za straty alebo škody spôsobené chybami a vyjadreniami obsiahnutými v ňom.
Len Súdny dvor môže vyniesť konečné rozsudky o výklade nariadenia.
[2] Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 23.
[3] Ú. v. EÚ L 115, 27.4.2012, s. 12.
[4] Ú. v. EÚ L 177, 7.7.2012, s. 16.

Podľa článku 2 sa drevo považuje za „uvedené na trh“, ak sa dodáva:

- **na vnútorný trh** – znamená, že drevo musí byť fyzicky prítomné v Európskej únii, a to buď vyťažené v EÚ, alebo dovezené a colne prepustené do voľného obehu, keďže výrobky nezískajú štatút „tovaru Európskej únie“ skôr, ako vstúpia na územie colnej únie. Za uvedený na trh sa nepokladá tovar, ktorého sa týkajú osobitné colné režimy (napr. dočasné použitie, aktívny zušľachťovací styk, prepracovanie pod colným dohľadom,
  colné uskladňovanie, bezcolné zóny), ktorý je v tranzite alebo sa spätne vyváža.
- **prvýkrát –** nariadenie sa nevzťahuje na výrobky z dreva už uvedené na trh v EÚ ani na výrobky získané z výrobkov z dreva už uvedených na trh. Prvé sprístupnenie výrobku sa ďalej týka jednotlivých výrobkov uvedených na trh po dátume nadobudnutia účinnosti nariadenia EÚ o dreve (3. marca 2013), netýka sa však uvedenia nového výrobku alebo skupiny výrobkov. Pojem „uvedenie na trh“ sa navyše netýka druhu výrobku, ale jednotlivých výrobkov, a to bez ohľadu na to, či bol výrobok vyrobený ako samostatná jednotka alebo ako rad.
- **v rámci obchodnej činnosti –** výrobky z dreva sa musia uviesť na trh na účely spracovania alebo distribúcie obchodným alebo neobchodným spotrebiteľom alebo na použitie v podniku samotného hospodárskeho subjektu. V nariadení sa nestanovujú žiadne požiadavky, ktoré by sa vzťahovali na neobchodných spotrebiteľov.

Všetky uvedené prvky musia byť prítomné súčasne. K „uvedeniu na trh“ teda dochádza vtedy, keď hospodársky subjekt prvýkrát sprístupní na trhu v EÚ drevo alebo výrobky z dreva na účely distribúcie alebo použitia v rámci vlastnej obchodnej činnosti. Aby bolo možné hospodárske subjekty jednoznačne, logicky a jednotne identifikovať, je potrebné vymedziť ich podľa toho, ako svoje drevo sprístupňujú na trhu EÚ, pričom predmetné spôsoby sa líšia v závislosti od toho, či sa drevo ťaží v EÚ alebo mimo nej.

Ak sa drevo ťaží v EÚ alebo sa dováža do EÚ prvýkrát v rámci obchodnej činnosti, platia tieto vymedzenia pojmu „hospodársky subjekt“:

a) V prípade dreva ťaženého v EÚ je hospodárskym subjektom subjekt, ktorý distribuuje alebo používa drevo po jeho vyťažení.

b) i) V prípade dreva vyťaženého mimo EÚ je hospodárskym subjektom subjekt konajúci ako dovozca, keď colné orgány EÚ prepúšťajú drevo do voľného obehu v EÚ. Vo väčšine prípadov možno dovozcu identifikovať ako príjemcu menovaného alebo označeného číslom v odseku 8 colného vyhlásenia (jednotného colného dokladu).

b) ii) V prípade dreva alebo výrobkov z dreva dovážaných do EÚ vymedzenie hospodárskeho subjektu nesúvisí s vlastníctvom produktu ani inými zmluvnými úpravami.

Všetky hospodárske subjekty (bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú sídlo v EÚ) musia dodržiavať zákaz uvádzania nelegálne vyťaženého dreva na trh a povinnosť uplatňovať systém náležitej starostlivosti.

V prílohe 1 sa uvádza príklad, ako výklad pojmu „uvedenie na trh“ funguje v praxi.

ND nemá spätnú účinnosť. Znamená to, že zákaz sa nevzťahuje na drevo a výrobky z dreva uvedené na trh pred nadobudnutím jeho účinnosti 3. marca 2013. Počas kontrol, ktoré vykonávajú príslušné vnútroštátne orgány, však hospodárske subjekty musia preukázať, že zaviedli systém náležitej starostlivosti, ktorý funguje od 3. marca 2013. Je teda dôležité, aby hospodárske subjekty boli schopné identifikovať svoje dodávky pred uvedeným dátumom a po ňom. Od uvedeného dátumu platí aj povinnosť vysledovateľnosti pre obchodníkov.

2. VYMEDZENIE „ZANEDBATEĽNÉHO RIZIKA“

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 6 – systémy náležitej starostlivosti***

Systém náležitej starostlivosti si vyžaduje, aby hospodársky subjekt zhromaždil informácie o dreve a výrobkoch z dreva, ktorými sa zaoberá, a ich dodávateľoch, aby bolo možné vykonať úplné hodnotenie rizika. V článku 6 sa špecifikujú dve kategórie informácií, ktoré sa musia posúdiť:

- Článok 6 ods. 1 písm. a) – špecifické informácie týkajúce sa dreva alebo výrobkov z dreva ako takých: opis, krajina ťažby (a podľa potreby región v rámci krajiny a povolenie na ťažbu), dodávateľ a obchodník a dokumentácia preukazujúca súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi.

- Článok 6 ods. 1 písm. b) – všeobecné informácie tvoriace kontext na posúdenie špecifických informácií o výrobku, informácie o rozšírenosti nelegálnej ťažby špecifického druhu dreviny a rozšírenosti postupov nelegálnej ťažby dreva na mieste ťažby, ako aj informácie o zložitosti dodávateľského reťazca.

Všeobecné informácie poskytujú hospodárskym subjektom kontext na hodnotenie úrovne rizika, špecifické informácie o výrobku sú potrebné na určenie rizika súvisiaceho s výrobkom z dreva ako takým. To znamená, že ak všeobecné informácie poukazujú na potenciálne riziká, osobitnú pozornosť treba venovať zberu špecifických informácií o výrobku. Ak je výrobok vyrobený z niekoľkých zdrojov dreva, musí sa zhodnotiť riziko pri jednotlivých zložkách alebo druhoch.

Mieru rizika možno posúdiť len v jednotlivých konkrétnych prípadoch, keďže závisí od množstva činiteľov. Hoci neexistuje jeden schválený systém hodnotenia rizika, vo všeobecnosti platí, že hospodársky subjekt sa musí zaoberať týmito otázkami:

- **Kde bolo drevo vyťažené?**
  Je v krajine, regióne v rámci krajiny alebo oblasti povolenia na ťažbu, z ktorých drevo pochádza, rozšírená nelegálna ťažba? Týka sa riziko nelegálnej ťažby špecifického druhu dreviny? Prijala Bezpečnostná rada OSN alebo Rada Európskej únie sankcie voči tejto krajine týkajúce sa dovozu a vývozu dreva?

- **Vyvoláva úroveň správy znepokojenie?**
  Úroveň správy by mohla spochybniť spoľahlivosť niektorých dokladov, ktoré slúžia na preukázanie súladu s uplatniteľnými právnymi predpismi. Preto je potrebné zohľadniť mieru korupcie v danej krajine, indexy obchodného rizika a iné ukazovatele úrovne správy.

- **Poskytol dodávateľ všetky doklady preukazujúce súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi a sú tieto doklady overiteľné?**
  Ak sú všetky relevantné doklady k dispozícii, je oveľa pravdepodobnejšie, že existuje dobre etablovaný dodávateľský reťazec výrobku. Hospodársky subjekt si môže byť istý, že doklady sú pravé a spoľahlivé.

- **Existujú náznaky, že by sa niektorá spoločnosť z dodávateľského reťazca podieľala na postupoch súvisiacich s nelegálnou ťažbou?**
  Pri dreve zakúpenom od spoločnosti, ktorá sa podieľala na postupoch súvisiacich s nelegálnou ťažbou, hrozí väčšie riziko, že drevo je vyťažené nelegálne.

- **Je dodávateľský reťazec zložitý?**[5]
  Čím je dodávateľský reťazec zložitejší, tým ťažšie môže byť vysledovanie pôvodu dreva obsiahnutého vo výrobku späť k zdroju ťažby. Neposkytnutie potrebných informácií v ktorejkoľvek časti dodávateľského reťazca môže zvýšiť možnosť preniknutia nelegálne vyťaženého dreva do reťazca.

O zanedbateľnom riziku dodávky možno hovoriť vtedy, keď sa pri úplnom posúdení špecifických aj všeobecných informácií o výrobku nezistí žiaden dôvod na znepokojenie.

Zoznam kritérií hodnotenia rizika nie je vyčerpávajúci; hospodárske subjekty sa môžu rozhodnúť, že ho rozšíria o ďalšie kritériá, ktoré by im pomohli určiť pravdepodobnosť nelegálnej ťažby dreva obsiahnutého vo výrobku, alebo naopak preukázať legálnosť ťažby.

3. OBJASNENIE „ZLOŽITOSTI DODÁVATEĽSKÉHO REŤAZCA“

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 6 – systémy náležitej starostlivosti***

„Zložitosť dodávateľského reťazca“ je výslovne uvedená medzi kritériami hodnotenia rizika v článku 6 ND, a preto má význam pre tú časť systému náležitej starostlivosti, ktorá sa týka hodnotenia a zmiernenia rizika.

Odôvodnenie tohto kritéria spočíva v tom, že vysledovanie dreva až k miestu ťažby (krajina ťažby a podľa potreby región v rámci krajiny a povolenie na ťažbu) môže byť náročnejšie, ak je dodávateľský reťazec zložitý. Neposkytnutie potrebných informácií v ktorejkoľvek časti dodávateľského reťazca môže zvýšiť možnosť preniknutia nelegálne vyťaženého dreva do reťazca. Dĺžku dodávateľského reťazca však netreba pokladať za faktor zvýšeného rizika. Dôležitá je možnosť vysledovať drevo vo výrobku až k miestu ťažby. Miera rizika sa zvýši, ak je z dôvodu zložitosti dodávateľského reťazca náročné zistiť informácie požadované v článku 6 ods. 1 písm. a) a b) ND. Prítomnosť neidentifikovaných krokov v dodávateľskom reťazci môže viesť k záveru, že riziko nie je zanedbateľné.

Zložitosť dodávateľského reťazca sa zvyšuje s počtom spracovateľov a sprostredkovateľov medzi miestom ťažby a hospodárskym subjektom. Ďalej sa zvýši aj vtedy, keď je vo výrobku použitých niekoľko druhov dreva alebo drevo z viacerých zdrojov.

Hospodárske subjekty môžu pri posudzovaní zložitosti dodávateľského reťazca použiť tieto otázky (nejde o vyčerpávajúci zoznam):

- ✓ Zahŕňal dodávateľský reťazec viacero spracovateľov a/alebo krokov pred tým, ako sa na trh EÚ uviedol konkrétny výrobok z dreva?
- ✓ Obchodovalo sa s drevom a/alebo výrobkami z dreva vo viac ako jednej krajine pred ich uvedením na trh EÚ?
- ✓ Obsahuje výrobok z dreva, ktorý sa má uviesť na trh, viac ako jeden druh dreva?
- ✓ Pochádza drevo vo výrobku, ktorý sa má uviesť na trh, z rôznych zdrojov?

4. OBJASNENIE POŽIADAVKY MAŤ DOKLADY PREUKAZUJÚCE SÚLAD DREVA S UPLATNITEĽNÝMI PRÁVNYMI PREDPISMI

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 2 a článok 6 – systémy náležitej starostlivosti***

Dôvodom tejto povinnosti je skutočnosť, že základom vymedzenia toho, čo predstavuje nelegálne vyťažené drevo, sú právne predpisy krajiny, v ktorej sa drevo vyťažilo.

[5] Pokiaľ ide o otázku „zložitosti dodávateľského reťazca“, pozri oddiel 3.

V článku 6 ods. 1 písm. a) poslednej zarážke ND sa stanovuje, že doklady alebo iné informácie, ktoré preukazujú súlad takého dreva a výrobkov z dreva s uplatniteľnými právnymi predpismi, treba nadobudnúť v rámci systému náležitej starostlivosti. Je potrebné zdôrazniť, že doklady sa musia získavať na účely hodnotenia rizika, čo by sa nemalo chápať ako nezávislá požiadavka. Hospodárske subjekty musia na to, aby mohli vykonávať náležitú starostlivosť v súlade s ND, byť schopné posúdiť obsah a spoľahlivosť dokladov, ktoré získajú, a preukázať, že chápu súvislosti medzi rôznymi údajmi v dokladoch.

Koncepcia v ND je flexibilná, pričom sa v ňom uvádza viacero oblastí právnej úpravy bez toho, aby sa špecifikovali konkrétne právne predpisy, pretože sa v jednotlivých krajinách líšia a mohli by sa ich týkať zmeny. Ak chcú hospodárske subjekty získať doklady alebo iné informácie preukazujúce súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi v krajine ťažby, musia predovšetkým vedieť, aké právne predpisy v danej krajine platia. Môžu im pritom pomôcť príslušné orgány členských štátov v spolupráci s Európskou komisiou. Takisto môžu využiť služby monitorovacích organizácií (MO). Ak hospodárske subjekty nevyužívajú služby MO, môžu požiadať o pomoc organizácie s odbornými poznatkami o odvetví lesného hospodárstva v krajinách, v ktorých sa ťaží drevo a získavajú výrobky z dreva.

Povinnosť získať doklady alebo iné informácie treba chápať široko, keďže v jednotlivých krajinách existujú rôzne regulačné režimy a nie všetky požadujú vydávanie osobitných dokumentov. Preto by sa povinnosť mala chápať tak, že sa vzťahuje na úradné doklady, ktoré vydali príslušné orgány, doklady preukazujúce zmluvné záväzky, doklady preukazujúce stratégie spoločnosti, kódexy správania, certifikáty, ktoré vydali systémy overenia treťou stranou, atď. Doklady a informácie možno poskytnúť v tlačenej a elektronickej podobe.

Aktéri v dodávateľskom reťazci by mali prijať primerané opatrenia, aby si mohli overiť pravosť takýchto dokladov, v závislosti od ich posúdenia všeobecnej situácie v krajine alebo oblasti ťažby.

Tabuľka obsahuje konkrétne príklady a slúži ako ilustrácia. Nemožno ju považovať za záväznú či vyčerpávajúcu:

1. Dokumentácia týkajúca sa práva na ťažbu dreva vo vytýčených hraniciach uverejnených v zákonoch	Všeobecne dostupné doklady v tlačenej alebo elektronickej podobe, napr. dokumentácia o vlastníctve alebo právach na využívanie pôdy, zmluvy alebo koncesné zmluvy
2. Platby za práva na ťažbu a drevo vrátane poplatkov súvisiacich s ťažbou dreva	Všeobecne dostupné doklady v tlačenej alebo elektronickej podobe, napr. zmluvy, potvrdenia z banky, dokumenty týkajúce sa DPH, oficiálne príjmové doklady atď.
3. Ťažba dreva vrátane právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia a v rámci neho konkrétne aj lesného hospodárstva a ochrany biodiverzity, ak sa priamo týkajú ťažby dreva.	Oficiálne audítorské správy, osvedčenia o ochrane životného prostredia, schválené plány ťažby, správy o ukončení ťažby, kódexy správania, verejne dostupné informácie dokazujúce prísny legislatívny dohľad, sledovanie dreva a kontrolné postupy, oficiálne doklady vydané príslušnými orgánmi v krajine ťažby a pod.
4. Práva tretích strán týkajúce sa využívania a držby, na ktoré má ťažba dreva vplyv	Posúdenia vplyvu na životné prostredie, plány riadenia, environmentálne audítorské správy, dohody o sociálnej zodpovednosti, osobitné správy o držbe, nárokovaní práv a konfliktoch
5. Obchodné a colné predpisy týkajúce sa	Všeobecne dostupné doklady v tlačenej alebo

odvetvia lesného hospodárstva	elektronickej podobe, napr. zmluvy, potvrdenia z banky, obchodné potvrdenia, dovozné povolenia, vývozné povolenia, oficiálne potvrdenia o vývozných clách, zoznamy zákazu vývozu, pridelené vývozné kvóty a pod.

Získaná dokumentácia sa musí posúdiť ako celok, pričom vysledovateľnosť musí byť zaručená v celom dodávateľskom reťazci. Všetky údaje musia byť overiteľné. Hospodársky subjekt musí v každom prípade preveriť napríklad:

- či si rozmanité doklady neprotirečia navzájom a ani s inými dostupnými informáciami,
- čo presne jednotlivé doklady preukazujú,
- na akom systéme (napr. kontroly, ktoré vykonávajú orgány, nezávislý audit atď.) je doklad založený,
- či sú jednotlivé doklady spoľahlivé a platné, teda aká veľká je pravdepodobnosť, že sú falošné alebo vydané protiprávne.

Ďalej musí hospodársky subjekt vziať do úvahy aj riziko korupcie, predovšetkým v sektore lesného hospodárstva. Ak nie je riziko korupcie zanedbateľné, nie je možné za spoľahlivé považovať ani len úradné doklady, ktoré vydali orgány. Všeobecne dostupné informácie o miere korupcie v krajinách alebo regiónoch v rámci krajiny možno získať z viacerých zdrojov. Najbežnejším je index vnímania korupcie organizácie Transparency International (Corruption Perceptions Index – CPI), ale využiť možno aj iné podobné indexy alebo relevantné informácie.

Nízke skóre v CPI môže naznačovať potrebu ďalšieho preverenia, čo znamená, že pri kontrole dokladov je nutné postupovať mimoriadne dôsledne, keďže môžu existovať dôvody na spochybnenie ich vierohodnosti. Hospodársky subjekt si musí byť vedomý skutočnosti, že skóre CPI predstavuje priemerný obraz toho, ako verejnosť vníma korupciu, a teda nemusí priamo odrážať konkrétnu situáciu v sektore lesného hospodárstva. Takisto je možné, že miera rizika korupcie sa líši aj medzi rôznymi regiónmi v rámci krajiny.

Čím vyššie je riziko korupcie v konkrétnom prípade, tým väčšia je potreba získať dodatočné dôkazy v záujme zmiernenia rizika, že by sa nelegálne vyťažené drevo dostalo na trh EÚ. Ako príklady takýchto dôkazov možno uviesť systémy overenia treťou stranou (pozri oddiel 6 tohto usmerňovacieho dokumentu), nezávislé alebo samostatne vykonané audity či technológie vysledovania dreva (pomocou genetických markerov alebo stabilných izotopov).

5A. OBJASNENIE ROZSAHU POJMU VÝROBOK – BALIACE MATERIÁLY

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 2 a príloha k nariadeniu EÚ o dreve***

V prílohe sa uvádza „Drevo a výrobky z dreva podľa klasifikácie kombinovanej nomenklatúry[6] uvedenej v prílohe I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie“.

Kód HS 4819 zahŕňa: *„Škatule, debny, vrecia, vrecká a ostatné obaly, z papiera, lepenky, buničitej vaty alebo pásov splstených buničinových vlákien; škatuľové zaraďovače, listové zásobníky a podobné výrobky z papiera alebo lepenky druhov používaných v kanceláriách, obchodoch alebo podobne“.*

[6] http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/combined_nomenclature/index_en.htm.

- **Ak sa niektorá z uvedených položiek uvádza na trh ako samostatný výrobok,** a nepoužíva sa len ako obal na iný výrobok, **nariadenie sa na ňu *vzťahuje*, a musí sa teda uplatniť systém náležitej starostlivosti.**
- **Ak je obal zatriedený do kódu HS 4415 alebo 4819 a používa sa na „podporu, ochranu alebo nosenie“ iných výrobkov , nariadenie *sa naň* nevzťahuje.**

To znamená, že obmedzenie platné pre kód HS 4415 v prílohe k ND sa uplatňuje aj na kód HS 4819.

V rámci týchto kategórií sa ďalej rozlišuje medzi obalom, ktorý výrobku dáva jeho „podstatný charakter“, a obalom, ktorý je sformovaný a prispôsobený podľa konkrétneho výrobku, nie je však neoddeliteľnou súčasťou výrobku ako takého. Tieto rozdiely sú vysvetlené vo všeobecnom pravidle pre interpretáciu kombinovanej nomenklatúry č. 5[7] a príklady sa uvádzajú ďalej v texte. Ďalšie uvedené rozdiely však zrejme budú relevantné len pre malú časť tovaru, na ktorý sa nariadenie vzťahuje.

Nariadenie sa teda vzťahuje na:
- baliaci materiál kódov HS 4415 alebo 4819 uvedený na trh ako samostatný výrobok;
- prepravky kódov HS 4415 alebo 4819, ktoré dávajú výrobku jeho podstatný charakter: napríklad dekoratívne škatule na darčeky.

Nariadenie sa nevzťahuje na:
- ✓ baliaci materiál ponúkaný spoločne s tovarom, ktorý obsahuje, používaný výlučne na podporu, ochranu alebo nosenie iných výrobkov (ktoré môžu, ale nemusia byť vyrobené z dreva).

5B. OBJASNENIE ROZSAHU POJMU VÝROBOK – ODPAD A ZHODNOTENÉ VÝROBKY

Príslušné právne predpisy: *ND – odôvodnenie 11 a článok 2 + smernica 2008/98/ES – článok 3 ods. 1*

Táto výnimka sa týka:
- ✓ výrobkov z dreva druhov, na ktoré sa vzťahuje príloha, vyrobených z materiálu, ktorého životný cyklus sa ukončil, a inak by sa s nimi nakladalo ako s odpadom (napr. drevo získané z demontovaných budov alebo výrobky vyrobené z odpadového dreva).

Táto výnimka **sa netýka**:
- ✓ vedľajších produktov, ktoré vzniknú pri výrobných postupoch zahŕňajúcich materiál, ktorého životný cyklus sa *neukončil*, a inak by sa s nimi nakladalo ako s odpadom.

Scenáre

Vzťahuje sa nariadenie na drevené štiepky a piliny, ktoré vznikajú ako vedľajší produkt pílenia?
Áno. Na drevené štiepky alebo iné výrobky z dreva vyrobené z materiálu, ktorý už bol uvedený na vnútorný trh, sa však nevzťahujú požiadavky nariadenia súvisiace s „uvádzaním na trh“ (článok 2 písm. b) posledná veta ND).

Vzťahuje sa nariadenie na nábytok vyrobený zo zhodnoteného dreva po demontáži domov?
Nie, materiál obsiahnutý v týchto výrobkoch ukončil svoj životný cyklus a inak by sa s ním nakladalo ako s odpadom.

[7] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2015:076:FULL&from=sk.

6. ÚLOHA SYSTÉMOV OVERENIA TREŤOU STRANOU V RÁMCI POSTUPOV HODNOTENIA A ZMIERNENIA RIZIKA[8]

Príslušné právne predpisy: ***ND – odôvodnenie 19 a článok 6 – systémy náležitej starostlivosti*** + *vykonávacie nariadenie Komisie* ***(EÚ) č. 607/2012 – článok 4 – hodnotenie a zmiernenie rizika***

A. Súvislosti

Dobrovoľné systémy certifikácie v lesnom hospodárstve a overenia legálnosti dreva sa často využívajú na uspokojenie špecifických požiadaviek zákazníkov na výrobky z dreva. Zvyčajne zahŕňajú normu opisujúcu postupy riadenia, ktoré sa musia uplatňovať v lesnej hospodárskej jednotke a ktoré zahŕňajú všeobecné zásady, kritériá a ukazovatele, požiadavky na kontrolu súladu s normou a udeľovanie certifikátov, ako aj samostatný mechanizmus certifikácie dodávateľského reťazca s cieľom zaručiť, že výrobok obsahuje len drevo alebo presne uvedený percentuálny podiel dreva z certifikovaných lesov.

Ak hodnotenie vykoná a certifikát udelí organizácia, ktorá nie je lesným hospodárom, výrobcom alebo obchodníkom, ani zákazníkom požadujúcim certifikáciu, ide o certifikáciu treťou stranou. V certifikačných systémoch sa vo všeobecnosti vyžaduje, aby organizácie tretích strán boli schopné preukázať spôsobilosť na vypracovanie hodnotení, a to prostredníctvom akreditačného postupu, pri ktorom sa stanovujú normy pre zručnosti audítorov a systémy, ktoré musia certifikačné organizácie uplatňovať. Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (ISO) zverejnila normy zahŕňajúce požiadavky na certifikačné orgány, ako aj na postupy posudzovania. Systémy overovania legálnosti súkromného dreva si vo všeobecnosti nevyžadujú akreditáciu, aj keď ich často zabezpečujú organizácie ponúkajúce akreditované certifikačné služby.

Požiadavka súladu s právnymi predpismi upravujúcimi riadenie lesnej hospodárskej jednotky je väčšinou súčasťou certifikačných noriem lesného hospodárstva. Normy riadenia systémov, napríklad normy týkajúce sa environmentálneho manažérstva alebo riadenia kvality, takúto požiadavku väčšinou nezahŕňajú, resp. sa v rámci posudzovania prísne nekontroluje.

B. Usmernenie

Ak hospodársky subjekt zvažuje využitie systému certifikácie alebo overenia legálnosti s cieľom zaručiť, že drevo použité vo výrobku bolo legálne vyťažené, musí zistiť, či systém obsahuje normu zahŕňajúcu všetky uplatniteľné právne predpisy. To vyžaduje istú mieru poznania systému, ktorý hospodársky subjekt používa, a spôsobu jeho uplatňovania v krajine, v ktorej bolo drevo vyťažené. Certifikované výrobky sa vo všeobecnosti označujú etiketou s názvom certifikačnej organizácie, ktorá stanovila kritériá na udelenie certifikátu a požiadavky týkajúce sa audítorského postupu. Takéto organizácie sú za bežných okolností schopné poskytnúť informácie o rozsahu certifikácie a spôsobe jej uplatnenia v krajine, v ktorej bolo drevo vyťažené, vrátane takých údajov, ako sú povaha a frekvencia kontrol v teréne.

Hospodársky subjekt by mal mať istotu, že organizácia tretej strany, ktorá vydala certifikát, je dostatočne spôsobilá a má dobrú povesť v certifikačnom systéme aj príslušnom akreditačnom orgáne. Informácie o spôsobe regulácie systémov zvyčajne možno získať od certifikačného systému.

Niektoré systémy umožňujú certifikáciu v prípade, že stanovený percentuálny podiel dreva vo výrobku úplne spĺňa certifikačnú normu. Príslušný percentuálny podiel sa zvyčajne uvádza na etikete. V takýchto prípadoch je dôležité, aby hospodársky subjekt získal informácie o tom, či sa uskutočnili kontroly necertifikovanej časti a či poskytujú dostatočný dôkaz o súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

[8] Certifikácia nemá rovnaký štatút ako licencie podľa systému FLEGT a povolenia podľa dohovoru CITES (pozri oddiel 10 ďalej).

Ako dôkaz o tom, že sa do dodávateľského reťazca nedostalo žiadne neznáme ani nepovolené drevo, možno použiť mechanizmus certifikácie dodávateľského reťazca. Všeobecne je základom týchto mechanizmov zaistenie toho, aby sa do dodávateľského reťazca v tzv. kritických kontrolných bodoch dostalo len povolené drevo a výrobok sa nemusel vysledovať až k lesnému hospodárstvu, v ktorom bolo drevo vyťažené, ale len k predchádzajúcemu článku v reťazci (ktorý musí taktiež uplatňovať mechanizmus certifikácie dodávateľského reťazca). Výrobok v rámci mechanizmu certifikácie dodávateľského reťazca môže obsahovať kombináciu certifikovaného a ďalšieho povoleného materiálu z rôznych zdrojov. Ak sa mechanizmus certifikácie dodávateľského reťazca používa ako dôkaz legálnosti, hospodársky subjekt by mal zabezpečiť, aby povolený materiál bol v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi a aby kontroly postačovali na vylúčenie ostatného materiálu.

Treba poznamenať, že organizácia môže mať platnú certifikáciu dodávateľského reťazca, kým má systémy na oddelenie certifikovaného materiálu a povoleného percentuálneho podielu materiálu od nepovoleného materiálu, aj ak v danej čase nevyrábať žiadny certifikovaný výrobok. Ak sa hospodárske subjekty spoliehajú na certifikáciu ako záruku legálnosti a nakupujú od dodávateľov s mechanizmom certifikácie dodávateľského reťazca, musia si overiť, či sa certifikácia dodávateľského reťazca vzťahuje na daný výrobok, ktorý kupujú.

Hospodárske subjekty môžu pri posudzovaní vierohodnosti systému overenia treťou stranou použiť tieto otázky (nejde o vyčerpávajúci zoznam):

- ✓ Sú splnené všetky požiadavky stanovené v článku 4 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 607/2012?
- ✓ Je certifikácia a systémy overenia treťou stranou v súlade s medzinárodnými alebo európskymi normami (napr. príslušnými usmerneniami ISO a kódmi ISEAL)?
- ✓ Existujú opodstatnené správy o možných nedostatkoch alebo problémoch systému overenia treťou stranou v konkrétnych krajinách, z ktorých sa dováža drevo alebo výrobky z dreva?
- ✓ Sú tretie strany vykonávajúce kontroly a overenia stanovené v článku 4 písm. b), c) a d) vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 607/2012 nezávislými akreditovanými organizáciami?

7. PRAVIDELNÉ HODNOTENIE SYSTÉMU NÁLEŽITEJ STAROSTLIVOSTI

Príslušné právne predpisy: ND – článok 4 – systémy náležitej starostlivosti

„Systém náležitej starostlivosti“ možno opísať ako zdokumentovaný a odskúšaný postup založený na postupných krokoch a zahŕňajúci kontroly, ktorého cieľom je dosiahnuť jednotný požadovaný výsledok pracovného procesu. Je dôležité, aby hospodársky subjekt, ktorý používa vlastný systém náležitej starostlivosti, tento systém pravidelne hodnotil s cieľom zaistiť, aby zodpovedné osoby uplatňovali predpísané postupy a aby sa dosiahol požadovaný výsledok. Osvedčené postupy ukazujú, že takéto hodnotenie by sa malo uskutočniť raz za rok.

Hodnotenie môže vypracovať pracovník organizácie (v ideálnom prípade taký pracovník, ktorý nezávisí od pracovníkov vykonávajúcich jednotlivé postupy) alebo externý orgán. Prostredníctvom hodnotenia by sa mali identifikovať prípadné nedostatky a zlyhania a manažment organizácie by mal stanoviť lehoty na ich odstránenie.

V prípade systému náležitej starostlivosti týkajúceho sa dreva by sa pri hodnotení napríklad malo kontrolovať, či existujú zdokumentované postupy:

- zhromažďovania a zaznamenávania kľúčových informácií o dodávkach výrobkov z dreva, ktoré majú byť uvedené na trh,
- posudzovania rizika, či žiadna zložka daného výrobku neobsahuje nelegálne vyťažené drevo,
- na účely opisu opatrení, ktoré sa musia prijať na rôznych úrovniach rizika.

Takisto by sa malo v rámci hodnotenia skontrolovať, či osoby zodpovedné za realizáciu jednotlivých krokov postupu chápu dané úlohy a realizujú ich, ako aj to, či sú zavedené primerané kontroly na

zaistenie účinnosti postupov v praxi (t. j. či sa pomocou týchto postupov určia a vylúčia rizikové dodávky dreva).

8. ZLOŽENÉ VÝROBKY

Príslušné právne predpisy: ND – *článok 6 ods. 1*

Pri plnení povinnosti zaistiť „prístup k informáciám“ o zložených výrobkoch alebo výrobkoch so zložkami, ktoré obsahujú drevo, musí hospodársky subjekt získať informácie o všetkých primárnych materiáloch v zmesi vrátane druhu, miesta, na ktorom boli jednotlivé zložky vyťažené, a legálnosti pôvodu zložiek.

Často je ťažké určiť presný pôvod všetkých zložiek zloženého výrobku z dreva. Týka sa to predovšetkým rekonštituovaných výrobkov, ako sú papier, drevovláknité dosky a drevotrieskové dosky, pri ktorých môže navyše byť ťažké určiť druh. Ak sa pri výrobe výrobkov použili rôzne druhy dreva, hospodársky subjekt bude musieť predložiť zoznam jednotlivých druhov dreva, ktoré sa mohli použiť pri výrobe výrobku z dreva. Druhy treba uviesť podľa medzinárodne schválenej nomenklatúry dreva [napr. STN EN 13556 „Nomenklatúra druhov dreva používaných v Európe“, Nomenclature Générale des Bois Tropicaux, ATIBT (1979)].

Ak je možné preukázať, že zložka zloženého výrobku bola uvedená na trh skôr, ako sa stala súčasťou výrobku, alebo je vyrobená z materiálu, ktorý ukončil svoj životný cyklus a nakladalo by sa s ním ako s odpadom (pozri oddiel 5 b), hodnotenie rizika sa pre danú zložku nevyžaduje. Ak napríklad hospodársky subjekt vyrába a predáva výrobok, ktorý obsahuje zmes drevených štiepkov, ktoré čiastočne pochádzajú z výrobkov z dreva už uvedených na trh Európskej únie a čiastočne z čistého dreva, ktoré hospodársky subjekt doviezol do EÚ, hodnotenie rizika sa vyžaduje len pre dovezenú časť.
Opisy príkladov dodávok hospodárskych subjektov sú uvedené v prílohe II.

9. SEKTOR LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

Príslušné právne predpisy: ND – *článok 2*

Tento odsek sa vzťahuje výlučne na súlad so zákonmi a právnymi úpravami vývozu dreva a výrobkov z dreva v krajinách, kde sa drevo vyťažilo. Netýka sa krajiny, z ktorej bolo drevo vyvezené do EÚ, ale vývozu z krajiny ťažby. Napríklad, ak bolo drevo vyvezené z krajiny X do krajiny Y a potom z krajiny Y do Európskej únie, požiadavka sa nebude týkať vývozu z krajiny Y do EÚ, ale vývozu z krajiny X.

Uplatniteľné právne predpisy okrem iného zahŕňajú:

- zákazy, kvóty a iné obmedzenia vývozu výrobkov z dreva, napríklad zákaz vývozu nespracovaných polien alebo neopracovaného reziva,
- požiadavky na vývozné povolenia na drevo a výrobky z dreva,
- oficiálne povolenie, ktoré môžu vyžadovať subjekty vyvážajúce drevo a výrobky z dreva,
- uhradenie daní a ciel, ktoré sa týkajú vývozu výrobkov z dreva.

10A. ZAOBCHÁDZANIE S DREVOM S LICENCIAMI PODĽA DOHOVORU CITES A SYSTÉMU FLEGT

Príslušné právne predpisy: *ND – článok 3*

Na účely nariadenia sa vychádza z predpokladu, že drevo a výrobky z dreva, na ktoré sa vzťahujú licencie podľa FLEGT alebo certifikáty CITES (Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín), úplne spĺňajú požiadavky nariadenia. To znamená, že:

a) hospodárske subjekty, ktoré uviedli na trh výrobky s takouto dokumentáciou, nemusia pri týchto

výrobkoch uplatňovať systém náležitej starostlivosti, musia však byť schopné predložiť platnú relevantnú dokumentáciu a

b) príslušné orgány budú vychádzať z predpokladu, že každý takýto výrobok bol legálne získaný a že neexistuje žiadne riziko porušenia ustanovení nariadenia.

Dôvod spočíva v tom, že kontroly na overenie legálnosti (a teda aj systémy náležitej starostlivosti) sa zrealizujú v krajine vývozu v súlade s dobrovoľnými partnerskými dohodami medzi danou krajinou a EÚ, a teda hospodárske subjekty môžu drevo považovať za bezrizikové.

10B. ZAOBCHÁDZANIE S VÝROBKAMI, KTORÉ NIE SÚ UVEDENÉ V CITES, ALE SÚ Z DREVA, KTORÉ V CITES UVEDENÉ JE

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 3 + nariadenie Rady (Es) č. 338/97***

CITES a nariadenia EÚ o obchode s voľne žijúcimi druhmi

CITES je medzivládny dohovor, uzavretý s cieľom zaručiť, aby medzinárodný obchod s exemplármi voľne žijúcich druhov živočíchov a rastlín neohrozil ich prežitie. Sú v ňom ukotvené rôzne stupne ochrany vyše 30 000 druhov živočíchov a rastlín. Funguje na základe stanovenia určitých kontrol medzinárodného obchodu s exemplármi vybraných druhov živočíchov a rastlín. Takisto sa v ňom stanovil systém udeľovania licencií, v ktorom sa vyžaduje povolenie dovozu, vývozu a spätného vývozu druhov, na ktoré sa dohovor vzťahuje.

Druhy, na ktoré sa dohovor vzťahuje, sú uvedené v jednej z troch príloh k nemu, rozdelené podľa stupňa ochrany určeného na základe vedeckých posúdení. V prílohe I je zoznam druhov, ktorým v súčasnosti hrozí vyhynutie. Obchod s exemplármi týchto druhov je povolený len za výnimočných okolností. V prílohe II sa uvádzajú druhy, ktorým nehrozí bezprostredné vyhynutie, ale obchod s nimi je potrebné kontrolovať, aby sa zabránilo „ich využívaniu, ktoré je nezlučiteľné s ich prežitím“. Príloha III obsahuje zoznam druhov chránených v minimálne jednej krajine, ktorá požiadala ostatné zmluvné strany CITES o pomoc pri kontrole obchodu s nimi.

V EÚ sa CITES vykonáva prostredníctvom nariadení, ktoré sa spoločne označujú ako nariadenia EÚ o obchode s voľne žijúcimi druhmi[9]. Nariadenie (ES) č. 338/97 (základné nariadenie) obsahuje ustanovenia o dovoze exemplárov[10] druhov uvedených v prílohách A – D na území EÚ, ich vývoze a spätnom vývoze z neho a ich pohybe na ňom. V závislosti od toho, v ktorej z príloh je druh uvedený, sú predpísané rôzne regulačné kontroly. Určité ustanovenia v nariadeniach EÚ o obchode s voľne žijúcimi druhmi idú nad rámec ustanovení CITES.

Problematika

V prílohách k CITES a prílohách k nariadeniu Rady (ES) č. 338/97 sa niekedy uvádzajú len určité časti alebo deriváty druhu alebo len konkrétne populácie druhu[11]. Ak sa na produkt alebo výrobok nevzťahujú

[9] V súčasnosti sú to tieto nariadenia: Nariadenie Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi, naposledy zmenené nariadením Komisie (EÚ) č. 1320/2014 (základné nariadenie), nariadenie Komisie (ES) č. 865/2006 [naposledy zmenené nariadením Komisie (EÚ) č. 56/2015], ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 338/97 (vykonávacie nariadenie), Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 792/2012 z 23. augusta 2012 [zmenené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 57/2015], ktorým sa stanovujú pravidlá vzoru povolení, potvrdení a iných dokladov stanovených v nariadení Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 865/2006 (nariadenie o povoleniach) a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 888/2014, ktorým sa zakazuje dovoz exemplárov určitých druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín do Únie. Navyše sa zaviedlo nariadenie o pozastavení s cieľom pozastaviť dovoz konkrétnych druhov z určitých krajín do EÚ.

[10] Pojem exemplár je konkrétne vymedzený v ods. 2 písm. t) naradenia Rady (ES) č. 338/97.

[11] Ak je druh uvedený v prílohe A, B alebo C, všetky časti a deriváty druhu sú uvedené v tej istej prílohe, pokiaľ sa pri

ustanovenia nariadenia Rady č. 338/97 (napríklad preto, lebo nie sú zahrnuté v nevyčerpávajúcich zoznamoch v prílohách), nie je regulovaný podľa nariadení EÚ o obchode s voľne žijúcimi druhmi. Článok 3 nariadenia č. 995/2010 sa na takýto produkt nevzťahuje, a preto ho nemožno na účely nariadenia automaticky pokladať za vyťažený legálne.

V tejto tabuľke sa uvádzajú dva konkrétne príklady:

1. Príloha B – Swietenia macrophylla (II) ***(Populácia v neotropickej oblasti – zahŕňa Strednú a Južnú Ameriku a karibskú oblasť)*** *#6*	V prípade tohto druhu sa v súčasnosti v nariadení Rady 338/97 (príloha B) uvádzajú len polená, spílené drevo, dyhové dosky a preglejka. Navyše sú zahrnuté len neotropické populácie, stromy rastúce napríklad v Indonézii (na plantážach) sú vylúčené. Dovoz týchto produktov z predmetných populácií do EÚ musí byť v súlade s ustanoveniami nariadenia Rady 338/97.	Nariadenie Rady 338/97 sa vzťahuje len na polená, spílené drevo, dyhové dosky a preglejku a (ak sa dovezú v súlade s nariadením) podľa článku 3 nariadenia 995/2010 sa automaticky vychádza z predpokladu, že ide o legálne výrobky. Žiadne iné výrobky z týchto druhov nariadenie Rady 338/97 nereguluje a v ich prípade sa podľa článku 3 nariadenia 995/2010 nevychádza automaticky z predpokladu, že ide o legálne výrobky.
2. Príloha B – Swietenia mahagoni (II) ***#5***	V prípade tohto druhu sa v súčasnosti v nariadení Rady 338/97 (príloha B) uvádzajú len polená, spílené drevo a dyhové dosky. Dovoz týchto produktov do EÚ musí byť v súlade s ustanoveniami nariadenia Rady 338/97.	Nariadenie Rady 338/97 sa vzťahuje len na polená, spílené drevo a dyhové dosky a (ak sa dovezú v súlade s nariadením) podľa článku 3 nariadenia 995/2010 sa automaticky vychádza z predpokladu, že ide o legálne výrobky. Žiadne iné výrobky z týchto druhov (vrátane preglejky) nariadenie Rady 338/97 nereguluje a v ich prípade sa podľa článku 3 nariadenia 995/2010 nevychádza automaticky z predpokladu, že ide o legálne výrobky.

Záver

Hospodársky subjekt by mal venovať mimoriadnu pozornosť dovozu výrobkov, ktoré reguluje ND, ale ktoré **neregulujú** nariadenia EÚ o obchode s voľne žijúcimi druhmi (napríklad preto, lebo nie sú zahrnuté v nevyčerpávajúcich zoznamoch v príslušných prílohách k nariadeniu Rady č. 338/97). Na základe ND nemožno automaticky vychádzať z predpokladu, že ide o dovoz legálnych výrobkov.

Preto by hospodársky subjekt mal pri takomto dovoze uplatniť systém náležitej starostlivosti rovnako ako pri inom dovoze. V prípade pochybností by mal kontaktovať riadiace orgány CITES príslušných vyvážajúcich krajín. Ich kontaktné údaje sú k dispozícii na webovom sídle CITES na adrese: http://www.cites.org/cms/index.php/component/cp.

Hospodársky subjekt by ďalej mal pamätať na to, že prílohy k nariadeniu Rady (ES) č. 338/97 sa menia minimálne každé dva až tri roky podľa zmien vykonaných v prílohách I a II k dohovoru CITES. Zmeny prílohy C k nariadeniu Rady (ES) č. 338/97 (rozšírenie alebo zúženie zoznamov) sa vykonávajú podľa potreby po vykonaní zmien v prílohe III k dohovoru CITES (tieto zmeny oznamuje zmluvným stranám sekretariát dohovoru CITES).

druhu nenachádza poznámka, že sú v nej uvedené len konkrétne časti a produkty. V poznámke pod čiarou 12 nariadenia č. 338/97 sa opisuje systém označovania pomocou symbolu #.

Navyše by si hospodársky subjekt mal byť vedomý skutočnosti, že niektoré členské štáty majú prísnejšie pravidlá, než sú pravidlá v nariadení Rady (ES) č. 338/97 (môžu napríklad vyžadovať dodatočné povolenia na dovoz druhov uvedených v prílohe C alebo D a na obchod s nimi).

11. ZAOBCHÁDZANIE SO SPROSTREDKOVATEĽMI

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 2, článok 6, článok 10***

A. Súvislosti

Sprostredkovateľ je zástupca pracujúci v mene a na účet zadávateľa zákazky. V drevospracujúcom priemysle môže sprostredkovateľ konať v mene dodávateľa alebo v mene nákupcu. Zmluvnými partnermi sú vo všetkých prípadoch dodávateľ a nákupca, sprostredkovateľ je len prostredníkom.

Sú prípady, keď sprostredkovatelia nemôžu alebo nie sú ochotní poskytnúť dovozcovi určité podrobnosti o svojich kontaktoch alebo dodávateľských reťazcoch, často z obchodných dôvodov. V takých prípadoch sa môže stať, že dovozcovia nemajú prístup k základným informáciám, ktoré potrebujú na uplatnenie náležitej starostlivosti, pričom táto povinnosť hospodárskym subjektom vyplýva z ND.

Sprostredkovatelia môžu mať sídlo v inej krajine, než je krajina dovozcu.

B. Usmernenie

Sprostredkovatelia a náležitá starostlivosť

Povinnosť hospodárskych subjektov uplatňovať náležitú starostlivosť sa nemení, bez ohľadu na to, či využívajú služby sprostredkovateľa. Ak sprostredkovateľ zabezpečujúci drevo hospodárskemu subjektu nemôže alebo nie je ochotný poskytnúť dostatočné informácie na to, aby daný hospodársky subjekt mohol uplatňovať uspokojivú náležitú starostlivosť, hospodársky subjekt by mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť svoje dodávateľské linky.

Sprostredkovatelia a hospodárske subjekty so sídlami v rôznych krajinách

Na zodpovednosť príslušných orgánov vykonávať kontroly hospodárskych subjektov nemá zapojenie sprostredkovateľa žiaden vplyv. Hospodársky subjekt by mal za každých okolností kontrolovať príslušný orgán krajiny, v ktorej sa drevo uvádza na trh. Ak hospodársky subjekt prijíma dodávky dreva prostredníctvom sprostredkovateľa v inej krajine, príslušný orgán zodpovedný za kontroly hospodárskeho subjektu môže mať záujem o spoluprácu s príslušným orgánom či orgánmi krajiny, kde má sídlo sprostredkovateľ, alebo inej krajiny.

12. ZAOBCHÁDZANIE S MONITOROVACÍMI ORGANIZÁCIAMI

Príslušné právne predpisy: ***ND – článok 8 + delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 363/2012 – článok 8 + vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 607/2012 – článok 6***

1. Komunikácia a koordinácia medzi monitorovacími organizáciami (MO) a príslušnými orgánmi (PO)

A. Súvislosti

Účinná komunikácia medzi MO a PO môže prispieť k zlepšeniu práce oboch. Ak PO vie, ktoré hospodárske subjekty využívajú MO, môže túto skutočnosť zohľadniť pri svojom plánovaní založenom na rizikách a napríklad vykonať menej prehliadok u daného hospodárskeho subjektu. Je to výhodné tak pre PO, ako aj pre hospodárske subjekty a MO.

Podobne, ak PO vedia, ktoré hospodárske subjekty nepoužívajú systémy náležitej starostlivosti MO správne, môže túto skutočnosť zohľadniť a napríklad zvýšiť počet prehliadok u predmetných hospodárskych subjektov. Je to výhodné pre PO. Je potrebné pripomenúť, že MO sú povinné podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 995/2010 poskytovať tieto informácie PO.

Ak MO nájde konkrétny dôkaz nelegálnych postupov, bezprostredný osoh z jeho zistenia môžu mať PO vo všetkých členských štátoch.

B. Usmernenie

MO sa adresuje výzva postupovať ročné správy svojich zákazníkov, spolu s podrobnosťami o platnosti a trvaní zmluvy PO v členských štátoch, v ktorých poskytujú svoje služby.

2. Konflikty záujmov

A. Súvislosti

ND a súvisiace nariadenia obsahujú ustanovenia pre prípad konfliktov záujmov a stanovujú sa v nich systémy na predchádzanie takýmto konfliktom.

Konflikty záujmov vznikajú v situácii, keď určitá osoba má súkromný alebo iný druhotný záujem takého druhu, ktorý ovplyvňuje alebo zjavne ovplyvňuje nestranný a objektívny výkon jej povinností (podľa odporúčania R (2000)10E Rady Európy).

B. Usmernenie

V záujme predchádzania konfliktom záujmov by MO mal zaviesť, vykonávať a pravidelne aktualizovať:

- písomné postupy podľa zmluvného záväzku, podľa ktorého sú všetci zamestnanci povinní v písomnej podobe informovať o všetkých možných a skutočných konfliktoch záujmu,
- písomné postupy, ako reagovať na opodstatnené obavy tretích strán vzhľadom na možné konflikty záujmov,
- písomné postupy na určenie včasnej a primeranej reakcie na možné konflikty záujmov s cieľom zabezpečiť, aby neovplyvnili rozhodnutia MO ani nebudili dojem, že tieto rozhodnutia ovplyvňujú,
- písomné postupy na dokumentovanie všetkých možných konfliktov záujmu a opatrení prijatých na ich vyriešenie.

3. Používanie osvedčení o náležitej starostlivosti v tretích krajinách

A. Súvislosti

Sesterské spoločnosti MO mimo EÚ niektorým hospodárskym subjektom v rámci vykonávania náležitej starostlivosti vydali príslušné osvedčenia. Podľa všetkého boli hospodárske subjekty v určitých prípadoch informované, že sú vďaka týmto osvedčeniam oslobodené od povinnosti vykonávať náležitú starostlivosť Právne predpisy neobsahujú žiadne konkrétne ustanovenia o takýchto osvedčeniach.

B. Usmernenie

Získanie takéhoto osvedčenia neznamená oslobodenie hospodárskeho subjektu od povinnosti vykonávať náležitú starostlivosť opísanú v článku 6 ND. Ak MO alebo jej sesterská spoločnosť mimo EÚ takéto osvedčenie vydá, mali by špecifikovať, že osvedčením sa hospodársky subjekt neoslobodzuje od vykonávania náležitej starostlivosti.

Osvedčenie sa však môže používať ako súčasť systému náležitej starostlivosti, podobne ako iné doklady preukazujúce súlad s právnymi predpismi (napr. osvedčenia systému overovania zákonnosti). V takom prípade by mal hospodársky subjekt v rámci svojej náležitej starostlivosti stanoviť, čo presne sa osvedčením osvedčuje, a frekvenciu kontrol. Takisto by mal mať kontaktné miesto v spoločnosti, ktorá kontroly vykonáva, pre prípad ďalších otázok alebo potreby overiť platnosť osvedčenia.

4. Kontroly MO poskytujúcich služby v členskom štáte, v ktorom nemajú pobočku

A. Súvislosti

Viaceré MO ponúkajú služby hospodárskym subjektom vo všetkých členských štátoch, hoci nemajú všade pobočky. Z tejto skutočnosti vyplýva otázka, či PO kontroluje MO vo všetkých členských štátoch alebo len v tých, v ktorých MO má pobočku.

B. Usmernenie

V článku 8 ods. 4 ND sa uvádza, že „príslušné orgány vykonávajú v pravidelných intervaloch kontroly“ zamerané na „monitorovacie organizácie pôsobiace v rámci právomoci príslušných orgánov ...“. Výraz „pôsobiace“ by sa tu mal chápať v zmysle článku 8 ods. 1 ND, ktorý zahŕňa: „udeľuje/[udeľovanie] hospodárskym subjektom právo používať [systém náležitej starostlivosti MO]“ a „overuje/[overovanie], či daný hospodársky subjekt používa ... systém náležitej starostlivosti [MO] správne“.

Ak MO poskytuje služby hospodárskym subjektom v právomoci PO, daný PO by mal vykonať kontrolu MO minimálne raz za dva roky. Ak MO v súčasnosti neposkytuje služby hospodárskym subjektom v právomoci PO, daný PO nemusí vykonať kontrolu MO.

MO by si mali byť vedomé skutočnosti, že aj vtedy, keď v určitom členskom štáte nemajú pobočku, ak PO daného členského štátu chce vykonať kontrolu, musia poskytnúť zamestnancov a sprístupniť PO informácie podľa jeho potrieb. PO nebude cestovať do miesta, kde má MO pobočku.

PO členského štátu, v ktorom má MO svoje hlavné sídlo, musí vykonávať kontroly MO minimálne raz za dva roky. Hlavným sídlom je adresa uvedená na webovom sídle Komisie.
PO sa adresuje výzva, aby sa navzájom o svojich zisteniach informovali.

5. Kontroly, ktoré PO vykonáva u hospodárskych subjektov využívajúcich MO

A. Súvislosti

Podľa článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia 995/2010 má MO povinnosť overovať, „či daný hospodársky subjekt používa jej systém náležitej starostlivosti správne“. PO by mali vykonávať kontroly všetkých hospodárskych subjektov vrátane tých, ktoré využívajú systémy náležitej starostlivosti MO.

B. Usmernenie

PO by mali zahrnúť hospodárske subjekty využívajúce systémy náležitej starostlivosti MO do svojho plánovania na základe rizika. Môžu sa pritom rozhodnúť osobitným spôsobom zohľadniť využívanie MO a napríklad vychádzať z predpokladu, že hospodárske subjekty, ktoré využívajú k spokojnosti overený systém náležitej starostlivosti MO, predstavujú nižšie riziko.

PRÍLOHA I

AKO BY SA MAL VÝKLAD POJMU „UVÁDZANIE NA TRH“ UPLATŇOVAŤ V PRAXI?

Scenáre v tejto časti načrtávajú situácie, v ktorých by sa spoločnosť/jednotlivci mali považovať za hospodársky subjekt na základe nariadenia EÚ o dreve.

Scenár 1

Výrobca C nakupuje papier v tretej krajine mimo EÚ a dováža ho do EÚ (do ľubovoľnej krajiny), kde papier používa na výrobu zošitov. Zošity potom predáva malopredajcovi D v inom členskom štáte EÚ. Zošity predstavujú výrobok, na ktorý sa vzťahuje príloha k ND.

► Výrobca C sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď dovezie papier na použitie v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

Scenár 2

Malopredajca G nakupuje pokladničné pásky v tretej krajine mimo EÚ a dováža ich do EÚ, kde ich používa vo svojich predajniach.

► Malopredajca G sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď dovezie pokladničné pásky do EÚ na použitie v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

Scenár 3

Výrobca C so sídlom v EÚ dováža natieraný kraft papier priamo od výrobcu z tretej krajiny a používa ho na balenie výrobkov, ktoré sa následne predávajú na trhu EÚ.

► Výrobca C sa stáva hospodárskym subjektom, keď dovezie kraft papier na územie EÚ na použitie v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a hoci sa kraft papier používa ako materiál na balenie, dováža sa ako samostatný výrobok.

[Scenáre 4, 5 a 6 sa týkajú prípadov, keď subjekty v sídlom v EÚ kupujú drevo a výrobky z dreva od subjektov so sídlom mimo EÚ za mierne odlišných okolností, ktoré sú vysvetlené na konci jednotlivých scenárov]

Scenár 4

Obchodník s drevom H so sídlom v EÚ nakupuje prostredníctvom internetu drevotrieskové dosky od dodávateľa so sídlom mimo EÚ. Podľa zmluvy sa vlastníctvo ihneď prevádza na obchodníka s drevom H, aj keď sa drevotrieskové dosky ešte nenachádzajú na území EÚ. Drevotrieskové dosky sa dovezú do členského štátu EÚ a ich preclenie sprostredkuje zástupca prepravnej spoločnosti J, ktorý ich potom dodá obchodníkovi s drevom H. Obchodník s drevom H potom tieto drevotrieskové dosky predá staviteľovi K.

► Obchodník s drevom H sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď zástupca prepravnej spoločnosti J dovezie trieskové dosky na územie EÚ na účely distribúcie alebo použitia v podnikateľskej činnosti obchodníka H. Zástupca prepravnej spoločnosti J koná len ako sprostredkovateľ prevážajúci tovar v mene obchodníka s drevom H.

[V tomto scenári sa vlastníctvo prevedie zo subjektu so sídlom mimo EÚ na subjekt so sídlom v EÚ skôr, než výrobok fyzicky vstúpi na územie EÚ.]

Scenár 5

Obchodník s drevom H so sídlom v EÚ nakupuje prostredníctvom internetu drevotrieskové dosky od dodávateľa L so sídlom mimo EÚ. Podľa zmluvy sa vlastníctvo prevedie až vtedy, keď sú dosky

doručené do závodu obchodníka s drevom H v Spojenom kráľovstve. Zástupca prepravnej spoločnosti J dovezie dosky do EÚ v mene dodávateľa L a dodá ich do priestorov obchodníka s drevom H.

► Obchodník s drevom H sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď zástupca prepravnej spoločnosti J dodávateľa L dovezie drevotrieskové dosky do EÚ na účely distribúcie alebo použitia v podnikateľskej činnosti obchodníka H.

[V tomto scenári sa vlastníctvo neprevedie zo subjektu so sídlom mimo Európskej únie na subjekt so sídlom v EÚ skôr, než výrobok fyzicky vstúpi na územie EÚ.]

Scenár 6

Dodávateľ L so sídlom mimo EÚ dovezie zásielku dreva alebo výrobkov z dreva do EÚ a potom sa snaží nájsť kupca. Obchodník s drevom H kúpi zásielku dreva alebo výrobkov z dreva od L po tom, ako zásielka fyzicky vstúpila na územie EÚ a dodávateľ L ju po preclení uvoľnil do obehu a použije ju vo svojej podnikateľskej činnosti.

► Dodávateľ L sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď dovezie výrobky do EÚ na účely distribúcie v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti. Obchodník s drevom H je obchodník.

[V tomto scenári sa vlastníctvo prevedie zo subjektu so sídlom mimo EÚ na subjekt so sídlom v EÚ až po tom, ako výrobok fyzicky vstúpil na územie EÚ, a do tohto momentu neexistuje žiadna zmluva.]

Scenár 7

Malopredajca M so sídlom v EÚ dováža výrobky z dreva do EÚ a predáva ich priamo vo svojej predajni nekomerčným zákazníkom.

► Malopredajca M sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď dovezie výrobky z dreva do EÚ na účely distribúcie v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

Scenár 8

Energetická spoločnosť E nakupuje drevené štiepky priamo z tretej krajiny mimo EÚ a dováža ich do EÚ, kde ich používa na výrobu energie, ktorú potom predáva vnútroštátnej sieti v členskom štáte EÚ. Drevené štiepky síce patria do rozsahu pôsobnosti ND, ale konečný výrobok – energia, ktorú spoločnosť predáva – doň nespadá.

► Energetická spoločnosť E sa stáva hospodárskym subjektom pri dovoze drevených štiepkov do EÚ na účely použitia v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

Scenár 9

Obchodník s drevom F nakupuje drevené štiepky priamo z tretej krajiny mimo EÚ a dováža ich do EÚ, kde ich predáva energetickej spoločnosti E. Energetická spoločnosť E zakúpené štiepky používa na výrobu energie v EÚ, ktorú predáva vnútroštátnej sieti v členskom štáte EÚ.

► Obchodník s drevom F sa stáva hospodárskym subjektom pri dovoze drevených štiepkov do EÚ na účely distribúcie v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

[Scenáre 10 a 10a slúžia na ilustráciu skutočnosti, že drevo na pni nespadá do rozsahu pôsobnosti nariadenia. V závislosti od podrobných zmluvných ustanovení môže byť „hospodárskym subjektom“ buď majiteľ lesa alebo spoločnosť, ktorá má právo ťažiť drevo na účely distribúcie alebo použitia v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.]

Scenár 10

Majiteľ lesa Z vyrúbe stromy vo svojom lese a drevo predá zákazníkom alebo ho spracuje vo vlastnej píle.

- Majiteľ lesa Z sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď drevo vyťaží na účely distribúcie alebo použitia v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

Scenár 10a:

Majiteľ lesa Z predá spoločnosti A právo na ťažbu dreva na pni na pozemku majiteľa Z na účely distribúcie alebo použitia v rámci vlastnej podnikateľskej činnosti spoločnosti A.

► Spoločnosť A sa stáva hospodárskym subjektom vtedy, keď vyťaží drevo na účely distribúcie alebo použitia v rámci svojej vlastnej podnikateľskej činnosti.

PRÍLOHA II

PRÍKLADY INFORMÁCIÍ O ZLOŽENÝCH VÝROBKOCH

Typ výrobku	Kuchynské doplnky balené v plochých škatuliach					**Je uvedenie na trh možné?**
Obdobie	apríl 2011 – december 2012					
Objem	3 200 jednotiek					
Zložka	**Opis**	**Druh**	**Krajina/oblasť ťažby**	**Povolenie na ťažbu**	**Doklad o legálnosti**	
Základná	Stredne hustá drevovláknitá doska	Zmes ihličnanov: predovšetkým borovica lesná *(Pinus sylvestris)* a smrek obyčajný *(Picea abies)*,	Viac ako jeden členský štát EÚ	Viacnásobné	Bolo už uvedené na trh – nepožaduje sa	**Neuplatňuje sa**
			Tretia boreálna rozvíjajúca sa krajina	Viacnásobné	Audity legálnosti súkromnej ťažby a vysledovateľnosť	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**
Povrch	Papierový povrch ako imitát dreva, dovoz z krajiny mimo EÚ	Neznáme	Neznáme	Neznáme	Žiadne	**Nie**

Typ výrobku	Úplne rozmontovaný kancelársky nábytok					**Je uvedenie na trh možné?**
Obdobie	Január 2011 – jún 2011					
Objem	1 500 jednotiek					
Zložka	**Opis**	**Druh**	**Krajina/oblasť ťažby**	**Povolenie na ťažbu**	**Doklad o legálnosti**	
Základná	Drevotrieskové dosky	Smrek sitkanský	Členský štát EÚ	Viacnásobné	Bolo už uvedené na trh – nepožaduje sa	**Neuplatňuje sa**
Líce a rub	0,5 mm dyha	Buk lesný *(Fagus sylvatica)*	Členský štát EÚ	Súkromní majitelia lesa	Bolo už uvedené na trh – nepožaduje sa	**Neuplatňuje sa**

Typ výrobku	Drevené štiepky					**Je uvedenie na trh možné?**
Obdobie	Január 2012 – december 2012					
Objem	10 000 ton					
Zložka	**Opis**	**Druh**	**Krajina/oblasť ťažby**	**Povolenie na ťažbu**	**Doklad o legálnosti**	
	Z reziva/odrezkov z dreva na pni zakúpeného od majiteľov lesov	Zmes smreka, borovice a brezy	Členský štát EÚ	Viacerí súkromní majitelia lesov	Náhľad do majiteľovho plánu obnovy	**Neuplatňuje sa**
	Z reziva/odrezkov z polien zakúpených v lesnom sklade	Zmes smreka, borovice a brezy	Členský štát EÚ	Viacerí súkromní majitelia lesov	Bolo už uvedené na trh – nepožaduje sa	**Neuplatňuje sa**

Typ výrobku	Listový papier (90 g/m^2) z Indonézie					**Je uvedenie na trh možné?**
Obdobie	Apríl 2012 – marec 2013					
Objem	1 200 ton					
Zložka	**Opis**	**Druh**	**Krajina/oblasť ťažby**	**Povolenie na ťažbu**	**Doklad o legálnosti**	
	Celulóza s krátkym vláknom	Acacia mangium	Tretia tropická rozvojová krajina, uvedená oblasť	Povolenie na ťažbu v priemyselnom lesnom poraste XXX	Certifikát legálnosti	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**
	Celulóza s krátkym vláknom	Zmes tropického tvrdého dreva	Tretia tropická rozvojová krajina, uvedená oblasť	Prírodné klčovanie lesa pre lesný porast stromov s vláknitým drevom a olejových paliem	Žiadne neboli poskytnuté.	**Nie**
	Celulóza s dlhým vláknom	Pinus radiata	Tretia krajina s miernym podnebím	Lesné porasty	Certifikát dodávateľského reťazca	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**

Typ výrobku	12 mm preglejka					**Je uvedenie na trh možné?**
Obdobie	Apríl 2012 – marec 2013					
Objem	8 500 m^3					
Zložka	**Opis**	**Druh**	**Krajina/oblasť ťažby**	**Povolenie na ťažbu**	**Doklad o legálnosti**	
Líce a rub	Dyha	Bintangor *(Callophyllum sp.)*	Tretia tropická rozvojová krajina, uvedená oblasť	Povolenie YYY	Štátny vývozný certifikát sprostredkovateľa	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**
Základná	Dyha	Topoľ (Populus *sp.)*	Tretia rozvíjajúca sa krajina s miernym podnebím	Lesné pozemky poľnohospodárskych podnikov Nešpecifikované	Žiadne neboli poskytnuté.	**Nie**

Typ výrobku	Natieraný kriedový kartón z Číny					**Je uvedenie na trh možné?**
Obdobie						
Objem	500 ton					
Zložka	**Opis**	**Druh**	**Krajina/oblasť ťažby**	**Povolenie na ťažbu**	**Doklad o legálnosti**	
	bielená kraft buničina z ihličnatých stromov (NBKP) Mäkké drevo	Jedľovec rôznolistý *(Tsuga heterophylla)*, Duglaska tisolistá*(Pseudotsuga menziesii)*, Tuja riasnatá *(Thuja plicata)*, smrek biely *(Picea glauca)*, Borovica stočená *(Pinus contorta)*	Tretia boreálna krajina	Povolenie pre priemyselné lesné - hospodárstvo	Klasifikované ako „nesporné“ podľa certifikačných usmernení	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**
	Bielená kraft buničina z listnatých stromov(LBKP) tvrdé - drevo	Topoľ *(Populus spp.)*	Tretia boreálna krajina	Povolenie pre priemyselné lesné - hospodárstvo	Klasifikované ako „nesporné“ podľa certifikačných	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**
	Mechanická buničina	Topoľ *(Populus tremuloides, Populus balsamifera)*, smrek biely*(Picea glauca)*, Borovica Banksova *(Pinus bank-siana)*	Tretia boreálna krajina	Viacerí súkromní - majitelia lesov	nesporné Certifikát - legálnosti	**Áno (v prípade opodstatnenej dôvery)**